

[Wihjelm]

bet den samme person, man kunne bruge i én situation, men ikke i en anden situation.

Jeg vil gerne forklare ministeren, at det meget enkelt forholder sig sådan, at ligegyldigt hvad de kalder sig, og ligegyldigt hvad de er, er der ikke tale om at følge dem, men om at støtte deres synspunkter, når synspunkterne er til fordel for retssikkerheden og retsbeskyttelsen af de enkelte borgere. Og da der altså er sket nogle udsving også blandt disse eksperter, er vi selvfølgelig ikke parate til at støtte dem, når deres synspunkter går i den modsatte retning.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at det måske ikke er så mærkeligt, at strafferetsplejeudvalget ikke kan tage sig sammen til at sige noget anstændigt om isolationsfængsling, eftersom den retstilstand, vi har i dag med hensyn til isolationsfængsling, er statueret af strafferetsplejeudvalget. Det var dets forslag i 1974-betænkningen, der blev dansk ret i 1978. Ganske vist er der sket nogle personudskiftninger, men det er det samme udvalg, som lavede det makværk, der overhovedet ikke har fungeret, som man nu har bedt om at foreslå ændringer til det. Derfor er det ikke så mærkeligt, at udvalget ikke har været alt for radikalt med sine forslag til ændringer.

Jeg sagde i første runde, at det ville være meget vanskeligt at argumentere imod, at uprovokeret grov vold, uanset om det var over for civile eller over for politifolk, måtte kunne give anledning til kortvarig varetægtsfængsling, når der bestod væsentlig risiko for gentagelse. Men problemet er jo, hvornår man har sikkerhed for, at det er tilfældet. Hr. Hagen Hagensen har ventet på eksempler herpå. Dertil vil jeg gerne sige, at hr. Hagen Hagensen kan finde eksemplerne bl. a. i betænkningen. De mange varetægtsfængslinger, der blev foretaget i forbindelse med Byggeren, hvilede på opskruede sigtelser. Der er skrevet adskillige seriøse juridiske artikler i fagpressen om disse ting, og hvis hr. Hagen Hagensen ikke har set artiklerne, kan han finde mange henvisninger til dem i betænkning nr. 978 fra strafferetsplejeudvalget.

Men jeg synes, at vi i denne diskussion og den, der skal føres i sommerens løb, måske især skulle tage ved lære af erfaringerne fra den sag, der mere end nogen anden har givet anledning til dette lovforslag om retshåndhævelses- og uskadelligørelsesarrest. Det var

episoden den 17. februar i år, da en politbetjent fik alvorlige ansigtsskævelser af en sten. I samme episode blev en 17-årig anholdt af 3 civilklædte betjente. I dommervagten dagen efter, den 18. februar, blev han på disse tre civilklædte betjentes vidneudsagn – som med stor sikkerhed sandsynliggjorde, at han var den skyldige, at han havde kastet netop på det tidspunkt og netop i den retning, at det hele passede sammen – varetægtsfængslet, sigtet netop efter straffelovens § 119, stk. 1, som dette her drejer sig om, og varetægtsfængslet efter retsplejelovens § 762, altså retshåndhævelsesarresten. Han blev øjeblikkelig dømt i hele pressen, og selv de mere seriøse aviser skrev store artikler om denne 17-årige, der havde knust underansigtet på en politbetjent.

Der var civile vidner, som sagde det stik modsatte, men med al den erfaring, vi med skam at melde har fra disse sager, må vi fastslå, at det ikke ville have hjulpet en tøddel. Jeg tror, hr. Hagen Hagensen var virkeligheden nærmere, hvis han erkendte, at vi meget nemt havde fået denne 17-årige dreng dømt for en ganske alvorlig kriminalitet og givet ham en fængselsstraf af årelang varighed, hvis det kun havde stået på de tre civile politifolks og så civile vidners vidneudsagn. Men der havde været en fotograf, som havde taget en hel sekvens af billeder, der uomstødeligt viste, at det ikke kunne være rigtigt, eller, for at sige det rent ud, at de tre politifolks vidneudsagn slet og ret var falske. Derfor måtte man opgive – ikke på grund af bevisets stilling, men fordi det var soleklart, at den dreng var uskyldig i det, man havde sigtet ham for, fået ham varetægtsfængslet for og fået ham isolationsfængslet for. Men selv om man vidste det, og selv om man fra politiets side erkendte det over for flere andre navngivne vidner, allerede inden der var gået 2 uger, beholdt man ham varetægtsfængslet i 4 uger.

Jeg synes, at den sag, som netop har givet anledning til dette her, klarere, end vi nogen sinde har set det, viser, at der i forvejen er alt for vidtstrakt adgang til varetægtsfængsling, når politiet er den anden part, at domstolene er alt for lydøre, og at vi risikerer at lave justitsmordsdomme, i dette tilfælde på en dreng på 17 år med en meget alvorlig sigtelse over hovedet, som kun blev undgået – i